

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

8 лютого 2023 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
8 лютого 2023 року

Вінниця – 2023

**Навчально-методична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 8 лютого 2023 року

Глобальні процеси, що відбуваються в останні роки в світі спонукають реформуванню системи вищої освіти. Відбувається зростання академічної мобільності, уніфікація навчальних планів і методів навчання, широкого поширення набувають елементи дистанційної освіти. Одним з основних проявів і наслідків глобалізації є поширення конкуренції в галузі освіти. Входження України в європейську і світову спільноту вищої освіти зумовили впровадження інноваційних підходів до забезпечення якісної освіти. Це вимагає використання в освітньому процесі сучасних інформаційних, методичних та організаційних технологій, що забезпечують формування індивідуальних професійних і соціально значущих компетентностей здобувачів, особливо в умовах поширення коронавірусної інфекції і воєнного стану. Ці надзвичайні умови посилили потребу в нових підходах до навчання, до широкомасштабного впровадження онлайн-технологій, ґрунтовних змін у методичних підходах, що забезпечили б ефективне поєднання безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії здобувачів і викладачів.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

клініки, - є велика небезпека **імітації навчання**. З нашого досвіду, студенти 4 курсу прийшли в клініки вперше після онлайн навчання, зумовлене пандемією а тепер війною. **Вперше** були в палатах біля хворих, **вперше** в операційних, **вперше** в перев'язувальних. Така ситуація при підготовці лікарів викликає занепокоєння. Ми категорично проти такої практики. Немоżliво підготувати кваліфікованого фахівця без безпосереднього навчання в клініці. Студент повинен відчувати відповідальність і вміти працювати з хворим, втілювати свої теоретичні знання з практичною роботою з хворими.

За останні роки багато інноваційних технологій було застосовано в навчальному процесі. І коли під час пандемії основним завданням було обмежити фізичні контакти розповсюдження вірусу, то в умовах війни стоїть завдання безпечності навчального процесу, Ми повинні розумно поєднувати вже для нас традиційні інноваційні технології з максимальним використанням можливостей клініки, тому що дистанційна освіта, маючи свої переваги, має свої недоліки, які дуже швидко в перспективі знизять рівень медичної освіти.

В умовах гібридного навчання, з переважним очним навчанням, необхідно основний акцент викладання перенести на гостру хірургічну патологію, особливо воєнну травму з максимальним вивченням критичних станів (кровотеч, шоків, пошкодження внутрішніх органів, тощо). Викладачі нашої клініки беруть активну участь в лікуванні пацієнтів з бойовими травмами, тому викладання студентам має максимально практичну направленість і, незважаючи на тематику робочої програми, є можливість розширити діапазон актуальних знань і вмінь військового часу.

І під час війни, і після її завершення головним завданням освітньої медичної галузі є і буде забезпечення якості освіти на всіх рівнях. Кожен на своєму місці повинен максимально швидко адаптуватись до історичних викликів, змінити парадигму бачення навчального процесу, усвідомити відповідальність за результати своєї праці як викладача, лікаря й людини нашої країни.

Покидько М.І., Балабуєва В.В., Гудзь М.А., Форманчук Т.В.

Особливості викладання хірургічних дисциплін в умовах військового часу

24 лютого 2022 року в Україні запроваджено особливий правовий режим – військовий стан, в зв'язку з військовою агресією зі сторони російської федерації. В зв'язку з цим усі вищі освітні заклади, зокрема медичні, змушені були пристосовуватись до викладання в цих умовах. Активні бойові дії спричинили цілу низку проблем, основною з яких, на нашу думку, є організація безпечного, стабільного і безперервного навчального процесу.

На підконтрольній території України освітній процес здійснюється в трьох формах: очній, дистанційній та змішаній. Безперечно, локація вищого навчального закладу щодо активних військових дій відіграє ключову роль при виборі форми освітнього процесу як для професорсько-викладацького складу, так і для студентів. Також вибір форми навчання пов'язаний з забезпеченням збереження життя всіх учасників освітнього процесу. Варто зазначити, що в 2020-2021 роках ми набули значний досвід дистанційного навчання в умовах

тривалого карантину, спричиненого пандемією вірусу SARS COVID-19. Це дало нам можливість досить швидко започаткувати дистанційний формат освітнього процесу в умовах воєнного часу. Адже за допомогою технологій дистанційного навчання можна долучитись до освітнього процесу незалежно від місця знаходження учасника цього процесу. Крім того, здобувачі вищої освіти, які перебувають в лавах ЗСУ, підрозділах територіальної оборони або займаються волонтерською діяльністю потребували особливих умов навчання, таких як академічна відпустка, індивідуальний графік та інші.

Не менш важливим чинником, який суттєво впливає на якість освітнього процесу є психо-емоційний стан всіх учасників процесу. В умовах війни до функцій викладача, окрім рутинного розбору теми заняття, додалось вміння оцінити психологічний стан студента, наявність об'єктивних причин його можливої неготовності до заняття тощо. Врешті решт тепер викладач повинен підтримати студента, а в разі потреби мотивувати його до продовження навчання навіть в таких умовах.

Всі ці моменти колектив кафедри хірургії №2 ВНМУ ім. М.І. Пирогова намагається врахувати при організації освітнього процесу на кафедрі. Вивчення хірургічних дисциплін в умовах військового стану та проведенні активних бойових дій на території України набуває особливого значення. Вогнепальна, мінно-вибухова травма спричиняє важкі комбіновані поліорганні ушкодження, для лікування яких необхідні ґрунтовні знання не тільки з хірургії, а перш за все з анатомії та топографічної анатомії, патофізіології та багатьох інших дисциплін. Адже метою хірургічної дисципліни є підготовка фахівців, які здатні компетентно та швидко вирішувати комплексні проблеми, пов'язані з раціональним вибором лікувальної та хірургічної тактики, особливо в умовах бойових дій.

Поліщук С.С., Скиба В.Я., Поліщук В.С., Шувалов С.М., Кордон Ю.В.

Питання етики та деонтології на стоматологічному прийомі

Велике значення на прийомі у стоматолога відіграє вміння лікаря вести розмову з пацієнтом. Звертаючись на консультацію пацієнт хоче від лікаря стоматолога отримати максимальну кількість інформації і головне, щоб вона була зрозумілою, чіткою та без надмірних емоцій. Сказане лікарем слово має великий вплив на пацієнта, воно може в свою чергу зцілити, а й може поранити. При цьому на перший план виходить спокійний, врівноважений, впевнений щиросердечний тон. Настрій стоматолога, якщо він був зіпсований, попереднім пацієнтом чи попереднім прийомом цього ж пацієнта повинен відходити на інший план. Пацієнт може все сприйняти на свою адресу, і потім потрібно буде прикладати більші зусилля, щоб вирівняти ситуацію. Який би не був настрій у стоматолога він повинен залишитися за межами стоматологічної клініки, тому що пацієнту на даний момент не до особистих настроїв стоматолога. Якщо пацієнт помітить найменшу дратівливість або неуважність у відповіді стоматолога на скарги, то це в подальшому може накласти свій відбиток на довіру пацієнта до лікаря та пропонованого лікування.

Поряд із відношенням до пацієнта та поведінки лікаря стоїть важливий момент роботи лікаря стоматолога, це є уміння зберігати таємниці хворого, яка довірена йому. Лікар не має права розголошувати їх, якщо вони не йдуть на шкоду суспільним і державним інтересам. Хворий йде до лікаря як на сповідь, розкриваючи свою душу й життя. Отримані відомості про хвороби, особливості побуту, сімейного життя (особливо про інтимні його сторони), розголошення яких відіб'ється на психіці хворого не можуть бути довірені нікому. По цьому важливе значення мають умови і форма опитування при складанні анамнезу й щоденника, наприклад, при з'ясуванні наявності у хворого чи його родичів психічних, онкологічних, венеричних захворювань, алкоголізму. Ці бесіди краще проводити без участі сторонніх.

У вихованні майбутніх лікарів-стоматологів, не менш важливими почуттями являються товаришування та колегіальність, взаємоповага та взаємовідповідальність. Саме дані риси дозволяють молодому лікарю, якщо цього вимагають інтереси хворого, звертатися за порадою до своїх колег за професією і самому ніколи не відмовляти їм в тім же. Для розподілу відповідальності та отримання максимально вірного напрямку лікувальної тактики слід використовувати сумісні огляди із адміністрацією лікарні, завідувачем відділення, професорами, доцентами на клінічних базах кафедр. При участі кількох лікарів, у вигляді консиліуму, завжди є можливість глибше вникнути в таємниці захворювання та індивідуальні особливості організму пацієнта, виявити істину чи направитись ближче до неї і призначити найбільш дієве та раціональне лікування. Тільки комплексний та колегіальний підхід до вирішення проблеми захворювання у конкретному випадку та проблеми в цілому дасть позитивний результат і при цьому виграють усі хто був причетний до вирішення цієї ситуації. Елементи надзвичайної самовпевненості й зазнайства не повинні бути помічниками стоматологів, будь-якого напрямку, тому що легковажне та зневажливе відношення до добрих порад колег можуть привести до помилок. Прикладаючи зусилля в лікуванні пацієнтів та використовуючи досвід колег ми можемо самі розвиватися, вдосконалювати свої знання та виводити нашу стоматологічну службу на більш високий рівень.

Поліщук В.С., Поліщук О.О., Скиба В.Я, Шувалов С.М., Даліщук А.І.

Місце комп'ютерних технологій при дистанційному навчанні майбутнього лікаря-стоматолога

Враховуючи ситуацію, яка склалася в останні роки в Україні та світі стає все більш важливим дослідження проблеми контролю знань, як основної складової навчального процесу. Наразі основним виступає проблема вирішення психологічних і дидактичних факторів підготовки майбутніх лікарів-стоматологів з їх одночасним використанням досвіду комп'ютерного контролю знань. Особливо актуальним це питання постає при підготовці лікарів-стоматологів, в умовах потреби дистанційного навчання, що пов'язане з обов'язковим використанням та залученням клінічного досвіду. При цьому очевидно є необхідність пошуку оптимальних вимог до стандартизованих та автоматизованих навчальних програм та систем з їх подальшою реалізацією та

подобається студентам і вони з задоволенням приходять на заняття. Ми в своїх групах, практикуючи дану методику викладання помітили, що частка студентів, які не відвідують заняття з акушерства і гінекології, зменшується істотно. Виключенням є хвороба студента, але і в такому разі ми підключаємо студента онлайн і він разом з викладачем виступає в ролі спостерігача і по можливості консультанта.

Щодо дистанційної форми навчання, яка присутня на нашій кафедрі, не дивлячись на ряд проблем, можна з впевненістю сказати, що вона теж є активною формою початкових занять і комунікації викладача зі студентами та студентів між собою. Як правило, це синхронні заняття згідно розкладу занять, що зручно для студента. Це можливість для викладача демонструвати велику кількість наглядного навчального відео та фото матеріалів, що дуже зацікавлює студентів. Це можливість для студента продемонструвати свою творчість і креативність, поділившись своїми матеріалами, які він знайшов у різних джерелах, опрацював їх у процесі підготовки до заняття відповідно теми.

Звичайно, дистанційна форма навчання розрахована переважно на людей достатньо свідомих, які не потребують постійного контролю з боку викладача. Тому важливу роль при дистанційному навчанні відіграє мотивація слухачів, їхня здатність до самоорганізації.

Отже, на кафедрі акушерства і гінекології №1, є висококваліфікований викладацький склад, який намагається відшукати і запровадити різноманітні шляхи підвищення якості освітнього процесу в умовах надзвичайної ситуації.

ЗМІСТ

Вітальне слово в. о. ректора Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова проф. ЗВО Вікторії Петрушенко учасникам навчально-методичної конференції «Актуальні проблеми якісної підготовки медичних кадрів у надзвичайних умовах»	3
Петрушенко В.В., Левадний О.В., Гребенюк Д.І., Буряк Р.В., Лонський К.І., Собко В.С., Стойка В.І. Мультимедійні технології в освіті в умовах війни	5
Власенко О.В., Родінкова В.В., Харковенко Р.В., Сергета І.В., Драчук О.П., Агафонов К.М., Горбенко Н.В., Побережець В.Л., Селезньова Р.В. Посилення третьої місії українських університетів як складова якісної підготовки медичних кадрів у надзвичайних умовах	7
Афанасюк О.І., Осядла Е.С., Тихолаз В.О. Особливості змішаної форми навчання у медичних закладах вищої освіти під час війни	8
Балтремус В.Є. Контракт як форма індивідуальної роботи студента-медика в надзвичайних умовах	9
Барало І.В., Барало Р.П. Можливості підготовки фахівців з урології, як сучасної високотехнологічної спеціальності, в надзвичайних умовах на етапі післядипломної підготовки лікарів	10
Беднарчик Т.Р., Беднарчик М.В. Медична етика сучасної Китайської Народної Республіки в курсі «Етика та деонтологія в медицині»	12
Беляєв Е.В., Беляєва Л.Г. Особливості підготовки лікарів-стоматологів до діагностики захворювань СНЩС з допомогою конусно-променевої комп'ютерної томографії	13
Беляєв Е.В., Одуд М.П., Коцюра О.О., Комнацький Б.Ю. Аспекти підготовки здобувачів вищої освіти до індивідуальної роботи на кафедрі ортопедичної стоматології	15
Беляєв Е.В., Прокопенко О.С. Елемент оцінювання, як складова розуміння потреб здобувача	16
Білик Я.С., Лісовий М.І. До питання інтенсифікації та оптимізації навчального процесу	17
Білоконна Н.С. Методи підготовки медичних кадрів на випускних кафедрах в надзвичайних умовах	19
Білоконна Н.С., Гармаш Л.Л. Способи удосконалення викладання в медичних ЗВО в умовах надзвичайних ситуацій	20
Благун О.Д., Злагода В.С., Баліцька О.П., Гайдай О.Д., Балинська М.В. Методи активізації навчального процесу з дисципліни «Організації та економіки фармації» в умовах надзвичайної ситуації	20
Бобело В. С. Виховний потенціал дисциплін «Історія України» та «Історія української культури» в сучасних умовах	22
Бондар С.А., Гармаш Л.Л., Дмитренко С.В., Пічкур О.М. Особливості обстеження дерматологічних пацієнтів в умовах надзвичайного стану	23
Бондарчук О.Б., Кириченко Л.М. Професійна підготовка майбутніх лікарів з клінічної імунології та алергології і міждисциплінарна інтеграція в умовах воєнного стану	24

Булавенко О.В., Балабуєва С.В., Пролигіна І.В., Фурман О.В., Тарасюк С.А. Особливості викладання акушерства та гінекології в умовах війни	25
Бурковський М. І., Шевня П. С., Кателян О. В. Досвід організації процесу написання навчальної історії хвороби студентами в online режимі на кафедрі загальної хірургії	27
Буркот В.М., Дудар А.О., Кондратюк В.М., Жорняк О.І., Осадчук Н.І. Застосування сучасних новітніх методик навчання в освітньому процесі у ВНМУ ім. М.І. Пирогова	28
Булат Л.М., Дідик Н.В., Лисунець О.В. Інтерактивні технології навчання на етапі післядипломної підготовки	30
Ваколюк Л. М., Сергета І. В., Редчій М.А. Особливості викладання обов'язкового компоненту «Гігієна та екологія» освітньо-професійних програм 222 «Медицина» і 228 «Педіатрія» для здобувачів вищої освіти медичного факультету на 6 курсі в надзвичайних умовах	31
Василенко Г. Л., Ничипорук О. М., Чернякевич С. І. Створення навчального комплексу для вивчення української мови як іноземної на початковому етапі	32
Вишар Г.О., Шаповал І.І., Хоменко В.М., Шкарівський Ю.Л., Орлова І.В., Савицька О.О. Вибіркова дисципліна, як одна з можливостей підвищення ефективності навчального процесу в умовах дистанційного навчання	32
Вільцанюк О.О., Обертинська О.Г., Ткаченко О.В. Сучасні підходи до змішаної форми навчання під час викладання предмету пропедевтика внутрішньої медицини в складних умовах сьогодення	34
Вознюк Л.А., Дорошкевич І.О., Півторак К.В., Дзекан О.В. Зміна парадигми медичної освіти в умовах надзвичайних ситуацій	35
Волощук Н.І., Денисюк О.М., Пашинська О.С., Таран І.В., Саєнко А.В., Грималовська О.В. Особливості викладання фармакології в надзвичайних умовах	36
Воровський О.О. Виклики викладання хірургії під час війни	37
Врублевська Т. В. Викладання української мови як іноземної в умовах дистанційного навчання	38
Вуж Т.Є., Козачко О.М., Ревіна Т.Г. Експертні системи як один із інструментів підготовки медичних кадрів у надзвичайних умовах	39
Гаджула Н.Г., Шінкарук-Диковицька М.М., Ковальчук Л.О., Курдиш Л.Ф., Федик Т.В. Організація освітнього процесу та якість підготовки іноземних здобувачів вищої освіти на кафедрі терапевтичної стоматології	40
Гаджула Н.Г., Горленко І.М., Рекун Т.О., Гненна В.О., Квірікашвілі А.М. Викладання дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології» через призму міждисциплінарної інтеграції	41
Гайдаєнко О.Ф., Денека М.Т. Самостійна робота здобувачів освіти в надзвичайних умовах навчання	42
Гайструк Н. А., Агафонов К. М. Оцінка поширеності функціональних біліарних розладів обумовлених стресом та депресивним розладом у період воєнного стану за даними анкетування	43
Галузіна Л.О. Особливості роботи з іноземними студентами під час стресу в умовах війни	45

Гармаш Л.Л., Бондар С.А., Дмитренко С.В., Білоконна Н.С., Пічкур О.М. Актуальні проблеми якісної підготовки здобувачів вищої освіти з предмету дерматовенерологія	46
Гненна В.О., Черепаха О.Л., Король А.П. Освітні технології в умовах воєнного часу при проведенні занять на кафедрі гістології	47
Глушак А.А., Зверхановський О.А., Комнацький Б.Ю. Вища медична освіта для здобувачів іноземних громадян в умовах війни	48
Гомон М.Л., Гончарук О.С., Гомон Р.О., Мазур Г.М. Організація навчання надання долікарської невідкладної допомоги цивільних та військових	48
Гомон М.Л., Берцун К.Т., Вигонюк А.В., Гомон Н.М. Оптимізація навчання практичним навичкам інтернів та курсантів по протекції дихальних шляхів за допомогою ларінгеальної маски	50
Горай М.А., Мунтян О.В., Мунтян В.Л. Використання інтерактивного відеоконтенту у дистанційному навчанні студентів стоматологів	52
Гринчак Н.М., Піскун Р.П., Спрут О.В. Особливості організації якісної освіти студентам-медикам в умовах воєнного часу	53
Гулевич А.М. Культура мови як складова мовленнєвої діяльності студентів	54
Гулевич А.М. Українська медична мова в педагогічному процесі	55
Гунас В. І. Актуалізація компонентів диференційного заліку з дисципліни «Судова медицина» відповідно до умов воєнного стану	56
Давиденко О.О., Недорезанюк Н.С., Антонюк В.С. Елективний курс «Контроль якості продуктів харчування, харчових і біологічно- активних добавок» в підготовці фармацевтів	57
Далішук А.І., Поліщук В.С., Поліщук О.О. Особливості викладання вибіркової дисципліни «Основні механізми запальних процесів щелепно-лицевої ділянки» магістрам стоматологічного факультету в умовах військового стану та пандемії Covid-19	58
Данилевич В.П., Тихолаз В.О., Гумінський Ю.Й., Галунко Г.М., Шпакова Н.А., Лопаткіна О.П. Важливість дисципліни «Променева анатомія» в сучасній медичній освіті	59
Данилевич В.П., Залевський Л.Л., Руцька І.А., Стельмашук П.О., Назарова О.С. Особливості викладання дисципліни «Променева анатомія»	60
Данилевич В.П., Гумінський Ю.Й., Дідич В. М., Тихолаз О.В., Назарчук О.А. Оцінювання якості інформаційно-методичного забезпечення при підготовці здобувачів вищої медичної освіти	61
Данилевич В.П., Галунко Г.М., Грицун Я.П., Кравець Р.А., Рокунець І.Л. Освітній процес та сучасні технології	62
Дзекан О.В., Вознюк Л.А., Гуменюк О.В. Особливості та перспективи якісної підготовки іноземних студентів у заклада вищої освіти в надзвичайних умовах	64
Денека М.Т., Гайдасенко О.Ф. Запозичення як умова підвищення якості термінологічної грамотності здобувачів освіти	64
Денисюк А.В., Вальчук О.Г., Зверхановський О.А. Тенденції розвитку адаптивних технологій в освітньому процесі	66

Дмитренко С.В., Бондар С.А., Гармаш Л.Л., Горчук Г.О., Колісник Н.С., Агакіна А.Д., Стрихарчук А.В. Формування професійно-важливих якостей у лікарів - інтернів на кафедрі шкірних та венеричних хвороб з курсом післядипломної освіти у надзвичайних умовах	67
Дмитрук Л.І., Дмитрук В.І., Буженко Ж.В., Буженко І.А. Специфіка процесу адаптації студентів	68
Дмитрук Л.І., Дмитрук В.І., Буженко Ж.В., Буженко І. А. Впровадження інноваційних технологій на заняттях з української мови як іноземної	70
Довганюк І.Е., Осовська Н.Ю., Довганюк О.Я. Активізація професійних компетентностей і наукової прогностичності в період надзвичайних умов	71
Дудікова Л.В., Дубова І.О., Ратова В.Р. Вплив вивчення латинської мови на становлення майбутнього лікаря	72
Дудікова Л.В., Ратова В.Р., Дубова І.О. Диджиталізація та трансформація освіти в умовах війни	73
Дудікова Л.В., Феррі А.С., Тихолаз С.І., Кондратюк А.Л. Становлення англійської мови як домінуючої міжнародної академічної мови	74
Larysa Dudikova, Sophia Tykholaz, Alina Ferree, Alla Kondratiuk Experience Related to Teaching Latin Language to Future Provisors	75
Дудник В.М., Андрікевич І.І., Мантак Г.І. Історія створення та впровадження ОПП «Педіатрія» у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І. Пирогова	77
Дудник В.М., Буглова Н.О., Демянишина В.В., Жмурчук В.М. Проблеми практичної підготовки студентів медичних навчальних закладів в умовах воєнної агресії в Україні	78
Дудник В. М., Морозова І. В., Шаламай М.О. Напрями підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Педіатрія» в умовах сьогодення	79
Дудник В.М., Король Т.Г., Руденко Г.М., Андрікевич І.І. Особливості викладання педіатрії у студентів 5 курсу в умовах військового часу	80
Дудник В.М., Сінчук Н.І. Актуальні проблеми якісної підготовки студентів медичних ЗВО з медичної генетики у надзвичайних умовах	81
Дудник В.М., Фурман В.Г., Куцак О.В., Пасік В.Ю. Академічна мобільність студентів медичних ЗВО в умовах воєнного часу	82
Дудник В.М., Фурман В.Г., Куцак О.В., Пасік В.Ю. Підготовка медичних кадрів в реаліях воєнного часу	83
Дякова О. В., Процюк Л. О., Сергета І. В. Актуальні проблеми якісної підготовки магістрів з навчальної дисципліни «Психогігієна та актуальні проблеми університетської гігієни» (курс за вибором) у надзвичайних станах	84
R. Zharlinska Teaching medical jurisprudence by case method	85
Заболотня З.О., Заліська О.М., Максимович Н.М., Качерай Ю.В., Мудрак І.Г. Оптимізація підготовки фармацевтів з тематики екстемпорального виготовлення лікарських засобів в умовах воєнного стану	86
Заїчко Н.В., Шевчук С.В., Заїчко К.О., Фільчуков Д.О. Вибіркова складова освітньо-професійної програми «Медицина» ВНМУ ім. М.І. Пирогова: еволюція поглядів	87

Заліська О.М., Заболотня З.О., Січкоріз О.Є., Колач Т.С., Мудрак І.Г. Впровадження результатів наукових досліджень у безперервний професійний розвиток фармацевтів під час воєнного стану	89
Заступ Н.А. Техніки стабілізації під час навчального процесу ліцеїстів медичного профілю у надзвичайних умовах	90
Іваниця А.О., Піліпонова В.В., Олійник Ю.М., Романенко І.В. Інформаційні технології як запорука успішного освітнього процесу в умовах воєнного стану	91
Іванкова А.В., Кузьміна Н.В., Кульчицька О.М., Шаповал І.І., Назарова М.С., Романова В.О. Особливості та досвід викладання внутрішньої медицини іноземним студентам в умовах військового часу	93
Іващук Д.О., Іващук О.В. Особливості формування цифрової грамотності лікарів	94
Ільченко О.В., Некрут Д.О. Деякі шляхи підвищення якості навчання	96
Ісакова Н.М., Дмитрієв М.О. Вивчення навчальної дисципліни курсу за вибором «Хірургічно-ортодонтичне лікування аномалій прикусу у дітей» в умовах воєнного часу за методом кейс-технології	97
Йолтухівський М.В., Омельченко О.Д. Шляхи покращення якості викладання фізіології в сучасних умовах	98
Какарькін О.Я., Костюк О.Г., Печевистий О.М., Какарькіна Л.І. Використання освітніх онлайн-платформ для організації дистанційного навчання у надзвичайних умовах	99
Kalashnik Nataliia Pedagogical coaching in the modern educational process	101
Kalashnik Nataliia Wellness and wellbeing on the university campus	103
Каніковський О.Є., Шапринський Є.В., Карий Я.В. Особливості викладання хірургії в умовах військового часу	104
Каніковський О.Є., Карий Я.В., Шапринський Є.В. Дистанційно-аудиторна форма навчання у надзвичайних умовах	105
Каніковський О.Є., Сандер С.В., Бондарчук О.І., Андросов С.І., Павлик І.В., Маховський О.Л., Пунько Ю.А. Оптимізації підготовки лікарів в умовах воєнного стану	106
Кириченко Л.М., Бондарчук О.Б., Корицька І.В. Особливості викладання курсу клінічної імунології та алергології в надзвичайних умовах	107
Кириченко В.І., Киришук І.Г., Вербін М.В. Нові виклики в підготовці медичних кадрів у надзвичайних умовах	108
Кішук В.В., Барціховський А.І., Дмитренко І.В., Шевчук Ю.Г., Існюк А.С., Лобко К.А., Бондарчук О.Д., Грицун Я.П. Використання комбінованих методик підготовки здобувачів вищої медичної освіти в надзвичайних умовах на кафедрі оториноларингології	109
Коваленко Т.П., Тихолаз В.О., Коваленко В.О., Галунко Г.М. Ефективність координації викладання клінічних та теоретичних дисциплін у ВНМУ ім. М.І. Пирогова в надзвичайних умовах	110

Ковальчук В. П., Крижановська А. В., Фоміна Н. С., Коваленко І. М., Прокопчук З. М.	
Методичні підходи до опанування вибіркового дисциплін на кафедрі мікробіології в умовах сьогодення	111
Комарницька Н.Т., Задорожнюк О.В., Яремина І.В.	
Актуальні проблеми післядипломної підготовки керівників охорони здоров'я в сучасних умовах	112
Комнацький Б.Ю., Беляєв Е.В., Коцюра О.О., Одуд М.П.	
Особливості проведення практичних занять з вибіркової дисципліни «Технології виготовлення зубних протезів» у здобувачів вищої освіти англomовної форми навчання	114
Кондратюк А.І., Кривоніс Т.Г., Серебреннікова О.А.	
Актуальність якісної підготовки професіоналів з клінічної психології з числа фахівців з вищою немедичною освітою як спеціалістів нового типу	115
Кондратюк В.М., Корольова Н. Д., Матвійчук М. В., Поляруш В. В., Гуменюк Н. І., Ангельська В. Ю.	
Впровадження кейс-уроків в навчальний процес дисципліни екстрена та невідкладна медична допомога	117
Коноплицький В.С., Навроцький В.А., Коробко Ю.Є., Пасічник О.В.	
Шляхи удосконалення концепції якісної підготовки студентів VI курсу на кафедрі дитячої хірургії з метою вирішення актуальних питань у надзвичайних умовах	118
Коньков Д.Г., Коваль Б.Ф., Юрій Р.Ф., Коваль Л.Д.	
Основні можливості застосування програми OpenMedis для інвентаризації медичного обладнання	119
Корицька І.В., Кириченко Л.М.	
Підготовка студентів-медиків в умовах воєнного стану	120
Костюк М.І., Мазур Н.В.	
Психофізіологічні механізми стресу	121
Косьяненко С.М., Кливак В.В., Пролигіна О.В.	
Підготовка студентів медиків в екстремальних умовах під час військових дій та епідемій	122
Красівська Г. П.	
Із досвіду викладання дисципліни «Ефективна комунікація як показник якості взаємодії лікаря з пацієнтом»	123
Крамар Г.І., Кривов'яз О. В., Томашевська Ю. О., Тозюк О. Ю., Кудря В. В., Воронкіна А.С., Альчук О.І.	
Комплексний підхід у викладанні предметів технологічного напрямку здобувачам вищої освіти на кафедрі фармації	125
Кривов'яз О.В., Томашевська Ю.О., Коваль В.М., Гуцол В.В.	
Особливості організації викладання курсу за вибором «Методологія наукових досліджень у фармації» здобувачам вищої освіти фармацевтичного факультету Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова	126
Криклива С.Д., Родінкова В.В., Кременська Л.В.	
Формування знань про біологічно активні речовини у студентів початкових курсів фармацевтичного факультету	128
Крикун А. С.	
Модель організації профільного навчання в умовах реформування української освіти	129
Кулешов О.В., Медражевська Я.А. Лайко Л.І., Фік Л.О.	
Особистісно орієнтовані технології формування професійної майстерності студента	130
Кулик Л.Г.	
Особливості викладання фтизіатрії в надзвичайних умовах	131

Кулик А. Я., Нікольський О. І., Мотигін В. В., Тертишна О. В. Сучасні програмні засоби для медико-біологічної освіти	133
Кулик А.Я., Мотигін В.В., Остапенко Е.М. Особливості викладання курсу за вибором «Європейський стандарт комп'ютерної компетентності»	134
Кулібаба С.О., Мичковська Л.І., Іванова Є.І. Інформативність показників, що характеризують рухові здібності легкоатлетів до бігу на короткі дистанції	136
Кульчицька О.М., Кузьміна Н.В., Шаповал І.І., Іванкова А.В., Шкарівський Ю.Л. Роль типу поведінкової активності в адаптації студентів до навчання в умовах війни	137
Курець О.О., Лайко Л.І., Чигір І.В. Сучасні інтерактивні методи навчання на практичних заняттях з пропедевтики педіатрії	138
Кучеренко О.М., Чайка Г.В. Особливості сексуального дебюту серед студентів-медиків	139
Кучеренко О.М., Чайка Г.В., Яремчук Л.В. Актуальні проблеми викладання сексуальної освіти в умовах військового часу	141
Лазаренко Ю.В., Фомін О.О., Марцинковський І.П. Компетентнісний підхід в реаліях сьогодення	142
Ланова Т. В., Матусевич Л. М. Формування мовленнєвої культури здобувачів закладів вищої медичної освіти	144
Лациба В.П. Чи потрібна історія України, коли лунають гармати?	145
Лебідь Л.П. Особливості навчання під час війни	147
Лисенко Д.А., Бондарчук С.В. Досвід викладання курсу гематології вітчизняним та іноземним студентам в надзвичайних умовах	148
Лисенко О. М. Вибіркові дисципліни – нові можливості в освітньому процесі	149
Литвинюк О. П. Оглядово-аналітичний погляд на актуальні проблеми медичної освіти в Україні в умовах воєнного часу	150
Лобастова Т.В., Таран О.А., Астахова О.В. Актуальні проблеми якісної підготовки медичних кадрів у надзвичайних умовах	152
Лобастова Т.В. Актуальні проблеми якісної підготовки медичних кадрів в умовах війни	153
Логвіненко В.А., Франчук С.В., Поліщук Т.В., Булько І.В., Очеретна Н.П. Ефективні інноваційні технології навчального процесу під час надзвичайного стану	154
Лукіянець О.О., Сасюк А.І., Лойко Є.Є. Організація процесу та особливості викладання дитячої хірургії в умовах воєнного стану в Україні	155
Мазур Н.В., Костюк М.І. Використання інноваційних методів навчання професійної іноземної мови у ВНЗ	156
Мазченко О.О., Журба К.Є. Онлайн навчання під час воєнного стану	158

Максимович Н. М., Заліська О.М. Інформаційне забезпечення фармацевтів під час воєнного стану про раціональне використання ліків при відповідальному самолікуванні	159
Малачкова Н.В., Комаровська І.В., Жмудь Т.М., Веретельник С.П. Роль та можливості незалежного тестового контролю знань студентів в надзвичайних умовах	160
Малачкова Н.В., Назарчук Г.Г., Назарчук О.А. Оцінка якості освітнього процесу на кафедрі очних хвороб ВНМУ ім.М.І.Пирогова за результатами опитування здобувачів п'ятого року навчання спеціальності «Медицина» 2021-2022 рр.	161
Марункевич Я.Ю. Кризи розвитку особистості майбутнього лікаря	162
Марчук І.А. До питання перспектив вищої освіти з огляду на сучасний ринок праці	163
Маслоїд Т.М., Півторак К.В., Яковлева О.О. Важливість вивчення взаємодії лікарських засобів для майбутніх лікарів	164
Медражевська Я.А., Черепакіна Л.П., Малик С.Л. Як справитися зі стресом під час війни?	166
Мельник В. М. Проблеми, пов'язані з роз'ясненням поняття «держава» викладачами гуманітарних, соціально-поведінкових, медико-правових дисциплін	167
Мельник О.В., Сорокіна Н.О., Петрук І.В. Проблемні лекції з фізичного виховання – засіб підвищення ефективності теоретичних знань студентів	170
Михайлова І.В., Мудрак І.Г. Альтернативні методи навчання в умовах воєнного стану	171
Михайлюк Г.Т., Ратова В.Р. Генерування інформаційно-освітнього середовища для підготовки фахівців галузі охорони здоров'я	173
Мруг О.Ф., Мруг В.М. Особистісний аналіз у груповій взаємодії навчального процесу	174
Мудрак І.Г., Михайлова І.В. Сучасні технології удосконалення освітнього процесу	175
Мунтян О.В., Мунтян В.Л., Горай М.А., Побережна Г.М. Самостійна робота студентів у вищих навчальних закладах	176
Назарчук О.А., Дідич В.М., Дудар А. О., Вовк І. М., Денисюк О.М. Оцінка якості освітнього процесу за результатами опитування завідувачів кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова	177
Назарчук О.А., Шелкова Н.Г., Бобир Н.А., Коваленко І.М., Гриценко Л.М. Особливості дистанційної форми викладання мікробіології, вірусології та імунології в сучасних умовах	178
Незгода О.П., Пликанчук О.В. Шляхи вирішення актуальних проблем якісної підготовки медичних кадрів на кафедрі фтизіатрії в сучасних надзвичайних умовах	179
Некрут Д.О., Ільченко О.В. Наслідки «гуманізації» навчального процесу	180
Нюшко Т.Ю., Пентюк Л.О., Пентюк Н.О. Актуальні питання підготовки фахівців у соціально-економічних умовах інформаційного суспільства	182

Нюшко Т.Ю., Пентюк Л.О., Осядла Е.С. Основні аспекти підготовки медичних кадрів в умовах сьогодення	183
Обертинська О.Г., Вільцанюк О.О. Досвід застосування дистанційної форми навчання на кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини	184
Ордатій Н. М., Ордатій А. В. Особливості впливу умов воєнного стану на навчання студентів ВНМУ ім. М. І. Пирогова	186
Орлова І.В., Романова В.О., Савицька О.О. Особливості дистанційного навчального процесу в надзвичайних умовах	187
Орлова Н.М., Ткаченко О.В., Паламар І.В. Використання міжнародної бази даних «Глобального тягаря хвороб» при вивченні «Соціальної медицини, громадського здоров'я»	188
Островський В.А. Використання симуляційних автоматизованих програм для навчання розв'язку розрахункових задач з хімії	190
Паламарчук А.В., Вернигородський В.С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності викладача	192
Палій І.Г., Заїка С.В., Мелашенко С.Г., Чернова І.В., Ксенчина К.В., Палій Д.В. Використання дистанційних технологій для організації післядипломної освіти лікарів у надзвичайних умовах	193
Палій І.Г., Заїка С.В., Мелашенко, Чернова І.В., Ксенчина К.В. Досвід викладання основ телемедицини, як форми якісного надання медичних послуг у надзвичайних умовах	194
Пачевська А.В., Білошицька А.В., Істошин В.М. Використання нових цифрових методик в епоху вимушеного онлайн навчання	195
Пашинська О.С., Волощук Н.І., Денисюк О.М., Альчук О.І., Біговщиць С.В. Використання ресурсів телемедицини під час практичних занять з фармакології	197
Паюк І.М. Розуміння світу BANI як можливість для гнучкого розвитку особистості	198
Перебетюк Л.С., Шаповал І.І., Величкович М.М., Савицька О.О., Хоменко В.М., Остапчук О.І., Темна О.В. Мотивація студентів до навчання в надзвичайних умовах	200
Петрушенко В.В., Буряк Р.В., Гребенюк Д.І., Левадний О.В., Ляховченко Н.А., Татарін А.Є., Юрець С.С. Особливості використання симуляторів коронарних анастомозів з низьким рівнем реалістичності (low-fidelity) у навчанні кардіохірургів	201
Пилипюк О. Ю., Повшенюк А. В., Ковальчук Л. О., Ваховський В. В., Побережна Г. М. Введення курсу за вибором «Матеріалознавство як основа відновлювальної стоматології» в загальну систему підготовки стоматологів	202
Півторак К.В., Яковлева О.О., Семененко С.І., Вознюк Л.А., Дорошкевич І.О., Жамба А.О. Роль мотивації у навчанні студентів	203
Піскун Р.П., Горбатюк С.М., Хлестова С.С., Спрут О.В., Климчук І.М. Сенс професіоналізму викладача медичного закладу вищої освіти у надзвичайних умовах	204
Повшенюк А.В., Шінкарук-Диковицька М.М., Пилипюк О.Ю., Ваховський В.В. Вибіркові дисципліни у контексті підвищення якісної підготовки медичних фахівців на кафедрі терапевтичної стоматології	205

Погорілий В.В., Михальчук Т.І., Димчина Ю.А., Сасюк А.І., Лукіянець О.О. Особливості підготовки медичних кадрів на кафедрі дитячої хірургії в надзвичайних умовах	206
Пойда С.Г. Підготовка медичних кадрів в умовах воєнного часу	207
Покидько М.І., Балабуєва В.В., Богачук М.Г. Історичні виклики та їх подолання в медичній освіті	209
Покидько М.І., Балабуєва В.В., Гудзь М.А., Форманчук Т.В. Особливості викладання хірургічних дисциплін в умовах військового часу	210
Поліщук С.С., Скиба В.Я., Поліщук В.С., Шувалов С.М., Кордон Ю.В. Питання етики та деонтології на стоматологічному прийомі	211
Поліщук В.С., Поліщук О.О., Скиба В.Я., Шувалов С.М., Даліщук А.І. Місце комп'ютерних технологій при дистанційному навчанні майбутнього лікаря-стоматолога	212
Процюк Л. О., Дякова О. В., Сергета І. В. Досвід організації викладання вибіркових дисципліни для здобувачів вищої освіти на фармацевтичному факультеті	213
Пудова С. С., Боднар М. В. Деякі особливості роботи з електронними застосунками під час онлайн-навчання	215
Пустовіт В.М., Пархонюк В.П., Швець Л. В. Про проведення виробничої практики студентів університету в 2022 році	216
Пшук Н.Г., Белов О.О. Контекстуальні чинники формування соціально-психологічної дезадаптації у студентів в умовах воєнного стану	217
Редціц М. А., Ваколюк Л.М., Теклюк Р.В., Сергета І. В. Потреба в проведенні профілактичних заходів серед студентів-медиків, які перебувають у вимушених умовах дистанційного (on-line) навчання, та шляхи її реалізації	218
Римша С.В., Рациборинська-Полякова Н.В. Місце психіатрії в структурі якісної підготовки медичних кадрів на сучасному історичному етапі	219
Романенко О.І., Скорук Р.В. Особливості контролю за тренувальним навантаженням при проведенні тренувальних занять з групами ПСМ зі спортивних ігор	220
Романова Г.О. Самостійність та доброчесність – ключові навички сучасних учнів	222
Ромашкіна О.А. З досвіду змішаного навчання на кафедрі ортопедичної стоматології	223
Ромашкіна О.А. Ініціатива кафедри українознавства з проведення безкоштовних курсів української мови як креативний проект підвищення рівня знань з державної мови	223
Руда В.І., Пипа Л.В., Філик А.В., Лисиця Ю.М., Одарчук І.В., Мургіна М.М., Зимак Н.О., Сістільнік Р. В. Безперервний професійний розвиток лікарів в умовах військового часу	224
Савицька О.О., Вишар Г.О., Лілевська А.А., Перебетюк Л.С. Якість підготовки медичних фахівців на клінічній кафедрі в надзвичайних умовах	227
Сарафинюк Л.А., Андрощук О. В., Городецька О.О. Особливості лікарського контролю спортсменів секції спортивного вдосконалення з волейболу	229

Секрет Т.В., Власенко М.В. Значення «рольової гри» при онлайн навчанні	230
Семененко С.І., Яковлева О.О. Особливості навчання медичних психологів сучасній клінічній фармакології	231
Сергета І.В., Стоян Н.В., Браткова О.Ю., Процюк Л.О., Дякова О.В., Ваколюк Л.М., Шевчук Т.В., Редчущ М.А., Панчук О.Ю., Теклюк Р.В., Тисевич Т.В. Навчальний предмет «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності» та його роль у забезпеченні успішної реалізації освітньої складової підготовки докторів філософії в сучасних умовах	233
Сергета І.В., Браткова О.Ю., Ваколюк Л.М. Навчально-методичний комплекс «Охорона праці в галузі» та перспективи його використання з метою удосконалення підготовки майбутніх спеціалістів медичної і фармацевтичної галузей	234
Смірнова О.В., Сулім О.Г. Методика проведення практичних занять із загальної хімії в умовах дистанційного навчання	235
Солейко Л.П., Солейко О.В., Царенко С.О., Галич Т.В. Фактор високої ефективності навчального процесу	236
Солейко Л.П., Солейко О.В., Царенко С.О., Галич Т.В. Медична деонтологія у системі післядипломної підготовки лікарів	237
Солейко Д.С., Горбатюк О.М., Солейко Н.П., Солейко В.В. Особливості проведення практичних занять у ВНЗ в умовах військового стану та під час повітряної тривоги	238
Тарасюк О.К. Використання освітніх методик і технологій при навчанні студентів у складних умовах сьогодення	239
Теклюк Р.В., Тисевич Т.В. Особливості викладання студентам-іноземцям навчальних дисциплін профілактичної медицини на кафедрі загальної гігієни та екології і основні проблеми підготовки до складання ЄДКІ та Крок-2	240
Теренчук А.Т. Курс «Медична інформатика» в умовах технологічної реформи медицини	242
Тереховська О.І., Шевчук С.М., Гриценко А.С., Кисельова Т.М., Тереховський А.І. Роль позааудиторної роботи у підготовці студентів у медичних закладах вищої освіти	243
Ткаченко О.В., Орлова Н.М., Вільцанюк О.О., Яремина І.В. Симуляційне навчання та особливості розробки сценаріїв при вивченні соціальної медицини, громадського здоров'я	244
Трачук Н.М., Романова Г.О. Психолого-педагогічні аспекти формування стресостійкості ліцеїстів медичного профілю у надзвичайних умовах	245
Трофіменко Ю.Ю., Жорняк О.І., Колодій С.А., Кордон Ю.В., Буркот В.М., Крижановська А.В. Особливості підготовки здобувачів освіти з дотриманням правил та норм академічної доброчесності в умовах військового стану	247
Трухманова С.Л., Пилипчук В.Л., Іванова Н.В., Ратушняк І.І. До питання етики взаємовідносин викладача і студентів в екстремальних умовах	248

Феррі А.С., Горпинюк О.П., Яценко А.Л., Сімонова І.В. Трансформація англійської мови з іноземної у засіб навчання в глобальних масштабах	249
Фоміна Л.В., Меркулова Д.О., Фоміна Н.С., Фомін О.О. ст. Компетенції персоналу – складова методики формування ефективної системи управління людськими ресурсами у навичайних умовах	250
Фоміна Н. С., Агафонов К.М., Агафопова Л.М., Назарчук О.А., Боднар М.В., Мельник Б.Л. Оцінка якості організації навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Педіатрія» за результатами регулярних опитувань здобувачів другого рівня вищої освіти	252
Хіміч С. Д., Бурковський М. І., Ошовський І. Н. Загальна успішність студентів на кафедрі загальної хірургії в залежності від форми навчального процесу	253
Хіміч С. Д., Кателян О. В., Бурковський М. І., Чепляка О. М. Використання можливостей та умов симуляційного центру при вивченні студентами дисципліни «Сестринська практика» на кафедрі загальної хірургії	254
Хіміч С. Д., Бурковський М. І., Превар А. П., Чорнопишук Р. М., Лутковський Р. А., Кателян О. В. Порівняння успішності вітчизняних студентів на кафедрі загальної хірургії при різних формах навчального процесу	256
Хлєстова С. С. Професійне самовизначення майбутніх лікарів психологів в умовах повномасштабної війни	257
Чайка В.Г. Введення курсу за вибором «Гнатологічні основи протезування» у підготовку студентів стоматологів	259
Черепакіна Л.П., Ющенко Л.О., Медражевська Я.А., Олійник В.С. Пропозиції щодо підвищенні ефективності навчального процесу в умовах війни	260
Черних М.О., Король А.П., Міронов Є.В., Гриценко А.С., Рекун Т.О., Стельмашук О.А. Проблеми ефективного вивчення гістології в умовах воєнного стану	261
Шаповал І.І., Вишар Г.О., Кульчицька О.М., Іванкова А.В., Назарова М.С., Савицька О.О., Станіславчук М.А. Досвід використання змішаного (аудиторно-дистанційного) режиму навчання іноземних студентів в надзвичайних умовах	262
Шапринський В.О., Сулейманова В.Г., Кривецький В.Ф., Форманчук А.М., Камінський О.А., Сливка В.П., Миронишен Ю.А. Сучасні реалії викладання в українських ВНЗ в умовах VUCA світу	263
Швець Л.В., Шаповал І.І., Новоселецький В.О. Віртуальний пацієнт в системі реальної медичної освіти	265
Шевчук О. В., Волощук Н. І., Шевчук С. В., Волощук С. Я., Орленко О. Б. Застосування міждисциплінарних кейсів на практичних заняттях з фармакології	266
Шевчук Т. І., Чорна В. В., Васенко Т. Б. Науково-педагогічна умова як механізм досягнення навчально-виховних цілей	267
Школьнікова Т.Ю. Формування ключових компетентностей у здобувачів вищої освіти	268